

Т. М. Плеханова,
канд. філол. наук;
С. В. Деркач,
магістрант

УДК 007: 304: 070

Новинна спортивна онлайн-журналістика: історія, сьогодення, тенденції розвитку

Стаття присвячена актуальній проблемі розвитку й функціонування в сьогоденні однієї з найпопулярніших галузей журналістики – спортивних інтернет-медіа. Автори аналізують загальний стан розробки функціонування спортивної електронної преси, її проблеми й пропонують власне бачення тенденцій розвитку електронних ЗМІ в Україні та світі загалом.

Ключові слова: інтернет-медіа, спортивна онлайн-журналістика, електронні медіа, мультимедійність, інтернет-портал, дайджест, сайт, спортивне інтернет-видання.

Сучасні ЗМІ стають мультимедійними – це вимога сучасності, адже завжди краще і прочитати, і побачити, і почути, ніж просто прочитати. Друкована преса таких переваг не має, до того ж, обсяг отримуваної інформації з паперових видань у мільярди разів менший, ніж з електронних. В Інтернеті більше поглядів на одну й ту саму проблему, адже електронні ЗМІ набагато важче контролювати. Тут цензура майже неможлива. Сьогодні інтернет – це рушійна сила свободи слова.

Глобальна мережа Інтернет, що завдяки своїй інтерактивній будові апріорі об'єднала світ у єдиний віртуальний простір, привертає активний дослідницький інтерес учених. Підґрунтя наукового дискурсу української інтернет-журналістики становить спадщина зарубіжних фахівців у сфері онлайн-медіа (Дж. Гол, Е. Кінг, Р. Крейг, Дж. Лалл, Р. Реддік, Е. Скотт), окремо варто виділити великий масив російських медіа-дослідників (О. Акопов, О. Вартанова, І. Засурський, О. Калмиков, В. Кіхтан, Л. Коханова, М. Лукіна, І. Фомічева).

В Україні над теоретичним осмисленням Інтернету як середовища поширення інформації та місця в ньому медіа-ресурсів працюють провідні журналістикознавці (І. Артамонова, О. Гриценко, В. Іванов, С. Квіт, О. Мелещенко, З. Партико, Б. Потятиник, Т. Петрів, В. Різун, К. Сіріньок-Долгарьова [1], М. Чабаненко). Історіографічний аналіз наукових праць зарубіжного та українського журналістикознавства в галузі онлайн-журналістики дає підстави зробити висновок, що вагомих розробок, які різнобічно її аналізують, – не так багато. Однак уже зроблені спроби відкривають величезні перспективи для подальших досліджень.

Дослідницею М. Чабаненко була складена чітка періодизація, де визначальна нитка розвитку міняється приблизно кожні п'ять років: «нульовий період – перша половина 1990-х рр., перший період – друга половина 1990-х рр., другий період – перша половина 2000-х рр., третій період – друга половина 2000-х рр. і поточний, четвертий, період – перша половина 2010-х рр.» [2].

У контенті це виглядає так: виникнення середовища для зародження нового медіа-сектора; поява перших інтернет-ЗМІ; стихійне, бурхливе і майже сліпе зростання нового медіа-сектора; вмиле вдосконалення роботи інтернет-ЗМІ з опорою на досвід і узагальнені знання; подальше зближення з аудиторією (ймовірно) [2]. Отже, інтернет-журналістика – новий різновид журналістики, яка з'явилася в кінці ХХ ст. з розвитком і розповсюдженням інтернету.

Оскільки на сьогодні інтернет є одним із найпередовіших видів засобів масової інформації, то тема спорту тут представлена досить об'ємно – тільки на пошуковій системі Яндекс зареєстровано понад 80 000 сайтів, а на пошуковій системі Google – понад 21 400 000 сайтів, присвячених спортивній тематиці, це без різних розділів, сторінок, що входять в інші портали й системи. Аналізуємо спортивні інтернет-ресурси, користуючись і певним чином трансформуючи класифікацію дослідниці О. Войтик [3].

Виділяємо спортивні сайти *вузькоспеціалізованої спортивної інформації* (офіційної й неофіційної): діяльність спортивних організацій (офіційний сайт Федерації футболу України – www.ffu.org.ua/; особливості того чи того виду спорту (www.superleague.ua/ (баскетбол) – Суперліга. Асоціація баскетбольних клубів

Україні); персональні сторінки спортсменів (сайти братів Кличків www.klitschko.com/); сторінки вболівальників, фан-клубів (фан-клуб «Динамо» Київ – fcdk.org/).

Другу групу становлять *спортивні інтернет-портали*, серед яких найпопулярнішим в Україні є спортивний новинний портал Sport.ua (<http://www.sport.ua/>), де зібрано новини з безлічі видів спорту, від футболу до більярду, від регбі до шахів. Щодо інформаційних спортивних агенцій, то в Україні їх не так уже й багато – приміром, «Дзюдо України» – www.judo-info.kiev.ua/.

У відповідності до сучасної мережевої класифікації в структурі спортивних онлайн-ЗМІ України й світу найбільше *спортивних інтернет-видань*: 1) спортивні інтернет-газети («Спорт-Експрес в Україні» – www.sport-express.ua/); 2) спортивні журнали-інтернет («Футбол» – <http://www.football.ua/>); 3) спортивні веблоги (авторські блоги) – [/blog.sport.ua/~andreykrikunov/](http://blog.sport.ua/~andreykrikunov/)). Виділяємо два різновиди дайджестів: 1) окремі видання-дайджести (WEB-дайджест – users.i.com.ua/~digest/sport.htm); 2) сторінки-дайджести на різних спортивних сайтах (<http://football24.ua/home/showSingleNews.do?daydzhest>).

Спортивні інтернет-видання в залежності від різних факторів ділимо на кілька типів:

1) за типологічною структурою: а) власні інтернет-видання («Інформаційне агентство «Спорт.ua»» – www.sport.ua/); б) електронні версії традиційної преси (Спорт-Експрес в Україні – www.sport-express.ua/);

2) За локальністю інтернет-видання є а) центральними (Спорт-главред – sport.glavred.info/); б) регіональними («Спорт-арена» – <http://sportarena.com.ua/> – Донецьк, Jeysport.com.ua – <http://jeysport.com.ua> – Львів);

3) За контентом (*термін наш*): а) загальноспортивними (універсальними) («Інформаційне агентство «Спорт.ua»» (www.sport.ua/)), б) комбінованими (де представлені кілька видів спорту: всеукраїнська газета «Тура» – <http://www.donbass.dn.ua/ladja/> – Донецьк – шахи, шашки, доміно, більярд, нарди, карти, ігри на папері); в) «моно-виданнями» (присвячені одному виду спорту): «All Football» – <http://www.allfootball.ukrbiz.net/>).

Також можна відзначити *спортивні рубрики в неспеціалізованих інтернет-ЗМІ*: sport.1tv.com.ua – «Перший національний. Спорт», <http://www.radioera.com.ua/sport/> – Радіо «Ера»; Ера спорту та *онлайн-версії спортивних ТБ-каналів* («Хокей», «Футбол»).

Онлайн-трансляції спортивних змагань, виходячи з їх структурно-змістовних особливостей, можна систематизувати таким чином: 1) текстові (85–90 %); 2) аудіо-трансляції спор-

тивних змагань є на традиційних радіостанціях, що мають мовлення в Інтернеті; 3) відео-трансляції – онлайнні версії каналів «Футбол», «Хокей».

Чинники, що просувають той чи інший сайт в лідери спортивної ніші Мережі, на думку українських дослідників, є такими: швидкодія новинної стрічки, можливість закладення в Мережу телекартинки, можливість особисто спілкуватися з будь-якої теми, об'єктивність і відсутність заангажованості [3].

У спортивної ніші української Мережі є стала група лідерів: Football.Ua, Sport.Ua, Ua-Football і «Динамо Київ “від Шурика”». Причому Football.Ua перебуває у дуже серйозному відриві від сайтів-суперників. На нього заходить майже стільки користувачів та авторів, скільки разом узятих на сайти найближчих конкурентів. Причому це не тільки в Україні, адже він є лідером і в інших країнах, де читають російською. Так, у Росії Football.Ua займає четверте місце серед спортивних ресурсів. Впритул наближається до лідерів ще один, нещодавно створений, спортивний портал iSport.Ua [4].

Російські спортивні сайти в українському інтернет-просторі не є лідерами й займають останні позиції в рейтингах. Це свідчить про те, що в українському спортивному мережевому просторі працює група високопрофесійних фахівців, які не потребують втручання інших. Адже прямі конкуренти в інтернеті зараз, на думку досвідченого фахівця Дмитра Копія [5], наздогнати «Футбол.Ua» навіть в нинішньому, не інтегрованому з журналом вигляді, не зможуть.

Аналіз зарубіжних спортивних інтернет-ресурсів свідчить про те, що в кожній країні сформувалася певна палітра сайтів, які відповідають вимогам публіки і є приблизно такими самими, як і в українському мережевому просторі.

Це насамперед спортивні сайти, де представлена вузькоспеціалізована спортивна інформація: діяльність спортивних організацій (Міжнародний Олімпійський комітет – <http://www.olympic.org/>); особливості того чи того виду спорту (<http://www.nhl.com/index.html> – хокей); персональні сторінки спортсменів (офіційний сайт Девіда Хея – <http://www.hayemaker.com/>); сторінки вболівальників, фан-клубів (фан-клуб «Барселони» – <http://newsbarca.com/>).

Широко представлені сайти, безпосередньо пов'язані зі спортивною інтернет-журналістикою: 1) *Спортивні інтернет-портали*: <http://news.bbc.co.uk/sport/> – Спорт на інформаційному порталі Бі-бі-сі; 2) *Спортивні інтернет-видання*, в структурі спортивних онлайн-ЗМІ виділяються: спортивні інтернет-газети: www.le

quire.fr (інтернет-версія найавторитетнішої спортивної газети Франції); 3) спортивні веблоги (авторські блоги) (/blog.sport.uk/~andrewshour/); 4) інтернет-дайджести (окремі сайти-дайджести (WEB дайджест – users.i.com.it/~digest/sport.htm) або сторінки-дайджести на різних спортивних сайтах (<http://football24.fr/home/showSingleNews.do?daydzhest>)).

За типологічною структурою зарубіжні спортивні інтернет-видання поділяються на: 1) власні інтернет-видання: www.kicker.de (провідне німецьке видання про спорт); 2) електронні версії традиційної преси: www.gazzetta.it (Італія).

За локальністю зарубіжні інтернет-видання є 1) локальними (що належать одній країні): чемпіонат Франції з футболу: www.football365.fr (все про французький футбол); або 2) глобальними (міжнародний огляд подій спортивної тематики): www.fifa.com (офіційний сайт ФІФА, найкраще джерело інформації про світовий футбол і національний футбол).

За контентом зарубіжні спортивні сайти ділимо на загальноспортивні (універсальні): www.gazzetta.it (головне спортивне видання Італії) та «моно-видання» (присвячені одному виду спорту): www.marca.com (центральна газета Іспанії про футбол).

Також виділяємо спортивні рубрики в спеціалізованих інтернет-ЗМІ: Спорт на BBC – <http://www.bbc.co.uk/sport>; онлайн-версії спортивних ТВ-каналів: http://www.webtelly.org/watch_online/channel/sport_tv/25; онлайн-тран-

сляції спортивних змагань: текстові (85–90 %), аудіо-трансляції, відео-трансляції – онлайн-версії каналів.

Отже, проаналізувавши новинний контент інтернет-ресурсів, приходимо до висновку, що переважна більшість українських і зарубіжних сайтів намагаються використовувати найновіші технології для залучення уваги користувачів з метою просування себе в усесвітній мережі.

1. Сірінюк-Долгарьова К. Г. Глобальний новинний дискурс: тенденції функціонування англomовних інтернет-медіа / К. Г. Сірінюк-Долгарьова. – К. : ЦВП ; Запоріжжя : ЗНУ, 2012. – 182 с.

2. Чабаненко М. В. Возникновение и развитие Интернет-СМИ Украины [Електронний ресурс] // Relga. научно-культурологический журнал. (№ 15 [233]. 05. 09. 2011). – URL: <http://www.relga.ru/Environ/WebObjects/tgu-www.woa/wa/Main?textid=3000&level1=main&level2=articles>.

3. Войтик Е. А. Информационные технологии в спортивно-массовой коммуникации. Электронное пособие по спортивной журналистике [Електронний ресурс] / Е. А. Войтик. – URL: <http://edu2.tsu.ru/html/1732/start.htm>.

4. Случевский С. Тенденции спортивной журналистики, однако [Електронний ресурс] / Семен Случевский. – URL: <http://www.telekritika.ua/media-content/authorcolumn/sluchevsky/2012-11-20/76867>.

5. Секреты спортивной интернет-журналистики [Електронний ресурс]. – URL: <http://internetua.com/sekrety-sportivnoi-internet-jurnalistiki>.

Подано до редакції 29. 05. 2013 р.

Plehanova Tetyana, Derkach Sergiy. News sports online journalism: history, nowadays and tendencies of development.

The article is devoted to the actual problem of development and functioning of one of the most popular branches of journalism – the sports Internet-media. The authors analyzes the general state of development of functioning of sports online press and its problems. It is presented their own visions of development tendencies in on-line mass media in Ukraine and around the world.

Keywords: Internet-media, sports online journalism, on-line media, multimedia, Internet-portal, digest, website, online sports edition.

Плеханова Т. Н., Деркач С. В. Новостная спортивная онлайн-журналистика: история, современность, тенденции развития.

Статья посвящена актуальной проблеме развития и функционирования в наше время одной из самых популярных отраслей журналистики – спортивных интернет-медиа. Авторы анализируют общее состояние разработки функционирования спортивной электронной прессы, ее проблемы и предлагают собственное видение тенденций развития электронных СМИ в Украине и мире в целом.

Ключевые слова: интернет-медиа, спортивная онлайн-журналистика, электронные медиа, мультимедийность, интернет-портал, дайджест, сайт, спортивное интернет-издание.